

METODIKA EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ NA TÉMA VĚZNICE UHERSKÉ HRADIŠTĚ

OBSAH

1. **Úvod a institucionální kontext: Od současné expozice k národnímu památníku**
 2. **Teoretická a hodnotová východiska**
 - 2.1 Konstruktivismus a kreativita
 - 2.2 Živá historie
 - 2.3 Specifika edukace na místech utrpení
 3. **Cíle edukační koncepce a podporované kompetence (RVP)**
 - 3.1 Výchova k demokratickému občanství
 - 3.2 Kultivace historického myšlení
 - 3.3 Klíčové kompetence a vazba na RVP ZV/G
 4. **Metodické principy a formy práce**
 - 4.1 Diskuze
 - 4.2 Hra
 - 4.3 Badatelská výuka
 - 4.4 Emoční výchova a příběh
 - 4.5 Role-play a simulace sociálních mechanismů
 5. **Portfolio edukačních programů: Současný stav (I. fáze)**
 - 5.1 *Statečný jako Vlastička* (1. stupeň ZŠ)
 - 5.2 *Spravedlivý soud* (2. stupeň ZŠ, SŠ)
 - 5.3 *Jak přežít totalitu* (2. stupeň ZŠ, SŠ)
 6. **Nové programy a vize (II. fáze)**
 - 6.1 Program: *Dva životy* (Emoční výchova pro 6.–8. třídu)
 - 6.2 Série *Aby se to neopakovalo*, program 1: *Média bez filtru: Od cenzury k fake news*
 - 6.3 Další témata série *Aby se to neopakovalo*
 7. **Evaluační standardy kvality**
 - 7.1 Zpětná vazba
 - 7.2 Edukátor jako model demokratických hodnot
 8. **Závěr**
 9. **Použité zdroje a literatura**
-

1. Úvod a institucionální kontext: Od současné expozice k národnímu památníku

Předkládaná metodika definuje edukační strategii pro současnou expozici *Věznice Uherské Hradiště* v prostorách Reduty (Masarykovo nám.) a zároveň slouží jako pilotní dokument pro budoucí provoz *Národního památníku věznice Uherské Hradiště*.

V roce 2024 započalo systematické budování nabídky edukačních programů, které reagují na společenskou potřebu vyrovnat se s dědictvím totalitních režimů 20. století tak, jak jsou v rámci našich regionálních dějin reprezentovány budovou věznice. Přesnější kontury tato potřeba dostává postupně a tím, jak se vyvíjí situace směrem k realizaci Národního památníku věznice Uherské Hradiště. Zároveň se nabízí možnost využít historie budovy, která ideově sahá hluboko do 19. století, a mapovat dopad „velkých dějin“ na náš region v mnohem širším historickém kontextu.

Ačkoliv je v současnosti možné navštívit ještě i autentické prostory samotné věznice, kolem roku 2027 se tento areál veřejnosti uzavře z důvodu rekonstrukce a budování památníku. V tomto přechodném období se expozice v Redutě a zde realizované programy stanou klíčovým a jediným místem v Uherském Hradišti, kde bude možné se v rámci tohoto tématu vzdělávat. O to zásadnější bude udržet povědomí o tomto tématu, zachovat a podpořit kontinuitu edukačních programů i dalších aktivit.

Naším cílem není pouze předávat historická fakta, ale v souladu s definicí muzea ICOM nabízet podněty pro reflexi, sdílení vědomostí a výchovu k demokratickým hodnotám.¹ Edukační programy vznikaly od základů nově, přičemž jsme čerpali inspiraci od partnerů z NKP Ploština, Památníku Lidice a dalších paměťových institucí.

2. Teoretická a hodnotová východiska

Naše práce stojí na teoretických základech, které kombinují moderní českou didaktiku dějepisu a občanské výchovy se zahraničními trendy v oblasti muzejní pedagogiky.

2.1 Konstruktivismus a kreativita

V souladu s moderní didaktikou uplatňujeme konstruktivistický přístup. Žák není prázdná nádoba, kterou plníme informacemi. Svě poznání si do velké míry konstruuje sám, přičemž vychází z vlastních vědomostí a předchozích zkušeností.

Kreativita prostupuje všechny fáze programu, neboť ve všech fázích má účastník kreativně přemýšlet. V tradičním slova smyslu je demonstrována například při metodě hraní rolí. Kreativita rozvíjí flexibilitu a další vlastnosti nezbytné pro život v moderní společnosti.

2.2 Živá historie

Učení o dějinách a zejména o totalitních režimech není pouhým osvojováním dat. Jde o proces aktivního vztahování se k minulosti. Edukátor se však snaží vyhýbat riziku zkreslení zpětného pohledu (hindsight bias) a snaží se o kontextualizaci. Například justiční systém Rakouska-Uherska fungoval oproti pozdějším totalitám předvídatelně, ale lidem se žilo jinak než dnes i než třeba za první republiky: volební právo žen či dělníků, potlačování české

¹ „Muzea jsou otevřená veřejnosti, přístupná a inkluzivní. Podporují a rozvíjejí rozmanitost a udržitelnost, fungují a komunikují eticky, profesionálně a za účasti různých komunit. Nabízejí rozličné podněty pro vzdělávání, potěšení, reflexi a sdílení vědomostí.“ Definice muzea přijatá 24. 8. 2022 na generální konferenci ICOM Prague 2022.

kultury atd. Citlivá témata (dějiny totalit) pak mají vést k upevnování hodnot v současnosti a budování vlastní identity účastníka. Minulost věznice Uherské Hradiště není uzavřenou kapitolou, ale varovným mementem. Cílem je, aby návštěvníci pochopili mechanismy, které vedly k potlačení svobody, a dokázali je identifikovat i v současném světě.²

2.3 Specifika edukace na místech utrpení

Věznice Uherské Hradiště spadá do kategorie tzv. *dark heritage* (temné dědictví). Edukační programy v tomto kontextu vyžadují specifickou citlivost. Nepodporujeme „turismus hrůzy“, banalizování utrpení, autoritativní nebo schematický výklad bez zapojení reflexe a diskuze, která podporuje empatii a kritické myšlení. Soustředíme se na lidský rozměr dějin a na hluboké pochopení historických souvislostí.

- **Věková přiměřenost programů:** dbáme na věkovou přiměřenost programů a používaných materiálů, u mladších dětí se vyhýbáme drastickým popisům a soustředíme se na příběhy záchrany a naděje (viz program *Statečný jako Vlastička*).³
- **Etika:** V programech se seznamujeme se skutečnými osudy vězňů, ale vyhýbáme se jejich bulvarizaci. Na osobní či rodinné příběhy účastníků reagujeme s maximální citlivostí.

3. Cíle edukační koncepce a podporované kompetence (RVP)

3.1 Výchova k demokratickému občanství

Hlavním cílem edukačních aktivit budoucího Památníku je výchova k demokracii. Programy explicitně podporují toleranci, kritické myšlení a respekt k lidským právům. Druhým, neméně důležitým cílem, je posilování regionální identity – pomáháme studentům objevovat historii jejich regionu a vztahovat ji k tzv. velkým dějinám.

3.2 Kultivace historického myšlení

Cílem celého programu je hluboké pochopení historických souvislostí. Skrze poznávání regionální historie podporujeme vědomí, že velké události se týkají každého z nás. Osvojení si historického myšlení má v digitální éře významné pozitivní vlivy na sociální a kulturní chování.

3.3 Klíčové kompetence a vazba na RVP ZV/G

Naše programy cíleně rozvíjí kompetence definované v Rámcových vzdělávacích programech (RVP), zejména v oblastech *Člověk a jeho svět* a *Člověk a společnost*.

Přehled rozvíjených kompetencí:

² Zde jsme se částečně inspirovali metodami organizace Facing History & Ourselves

³ Tento přístup je podrobněji rozepsán v metodice Yad Vashem

- **Kompetence sociální a personální:** Žáci pracují v týmech, učí se respektovat názor druhého, formulovat a obhajovat své myšlenky, rozvíjí empatii.
- **Kompetence občanské:** Žáci zkoumají principy fungování totalitní moci vs. demokracie, učí se, jak být aktivní v občanské společnosti, jak bránit svá práva a práva druhých.
- **Kompetence k řešení problémů:** Žáci analyzují historické situace a hledají východiska.
- Důležitým prvkem je **prolínání kompetencí**.

Tabulka 1: RVP pro základní vzdělávání (ZŠ) – revize 2025

Zaměřeno na vzdělávací oblast *Člověk a společnost (Dějepis a Výchova k občanství)* se zohledněním témat *Památníku*.

Kód a název oblasti / kompetence	Konkrétní očekávané výsledky učení (výstupy) / Citace kompetence
KOB – Kompetence k občanství a udržitelnosti	„Žák je veden k přijímání, rozvíjení a projevování odpovědného přístupu, včetně respektování a prosazování demokratických principů, ústavních hodnot a lidských práv a svobod.“
KOS – Kompetence osobnostní a sociální	„Žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.“
CAS-DEJ-001-ZV9-005 (Dějepis)	„Posoudí, jak se připomínání historických událostí a tradic podílí na utváření jeho osobní identity a identity lidí v jeho okolí.“
CAS-DEJ-001-ZV9-009 (Dějepis)	„Rozliší příčiny, důsledky a podobu konfliktů a spolupráce v minulosti.“
CAS-VKO-001-ZV9-003 (Občanství)	„Rozpozná předsudky a stereotypy v komunikaci a jednání a zaujímá k nim kritický přístup.“
CAS-VKO-002-ZV9-007 (Občanství)	„Pracuje s ukázkami konkrétních právních textů, jako je Ústava ČR, Listina základních práv a svobod, zákony, různé typy smluv.“
CAS-VKO-002-ZV9-008 (Občanství)	„Rozpozná na příkladech různých životních situací porušování práv, zákonů a smluv a navrhne, jak situace řešit.“

Tabulka 2: RVP pro gymnaziální vzdělávání (Gymnázia) – platné znění 2021

Zaměřeno na vzdělávací oblast *Člověk a společnost (Dějepis a Základy společenských věd)*.

Kompetence / Vzdělávací obor	Konkrétní očekávané výstupy / Citace klíčových kompetencí
Občanská kompetence	„Žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.“

Kompetence / Vzdělávací obor	Konkrétní očekávané výstupy / Citace klíčových kompetencí
Sociální a personální kompetence	„Žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí; rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot.“
Základy společenských věd (ZSV)	„Objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií.“
Základy společenských věd (ZSV)	„Chápe demokratickou podstatu občanské společnosti. Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany.“
Dějepis (Gymnázium)	„Posoudí postavení a roli člověka v dějinách, kriticky přistupuje k pramenům a interpretacím minulosti.“ (vazba na kompetenci k učení).
Průřezové téma: Demokracie a lidská práva	„Žák uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace... chápe společenskou podstatu člověka a význam jeho začlenění do sociálních vazeb.“
Dějepis / ZSV	„Chápe smysl práva a účel práva v každodenním životě.“

4. Metodické principy a formy práce

Aktivizace účastníka

Odklon od frontálního výkladu: U všech programů platí, že tradiční výklad je minimalizován. Těžiště aktivity se přesouvá na účastníky. Hlavním úkolem edukátora je tedy aktivizace účastníka a jeho zapojení do všech fází programu. Prakticky se to projevuje tak, že redukuje čas, kdy mluví a je jinak aktivní, ve prospěch času, kdy je aktivní účastník. A to do té míry, že pečlivě sledujeme, a kde to jde, minimalizujeme momenty frontálního výkladu edukátora, Ten by se navíc neměl opakovat, měl by zřetelně artikulovat a instrukce k aktivitám podávat stručně a jasně. Aby se ujistil, že jeho instrukce byly pochopeny, může o jejich zopakování požádat účastníky namísto toho, aby je opakoval sám.

Platí totiž, že plastičtější zážitek a mnohem výraznější zapamatování nastává právě tehdy, je-li návštěvník aktivizován a není jen pasivním receptorem frontálního výkladu, jakkoliv zajímavého. Následující metody aktivizaci podporují.

4.1 Diskuze

Diskusní metody jsou pro naše téma a edukační cíle velmi vhodné a mohou se prolínat všemi částmi programů, i těmi, které nejsou charakterem diskusní, a to v podobě „mikrodiskusí“,

nebo také otevřenou reakci na jakýkoliv podnět účastníka i jeho omyl či drobnou provokaci. Edukátor se tak stává moderátorem, který podporuje vyslovení vlastního názoru a současně hlídá, aby program v daném čase proběhl podle plánu. Diskuze jsou pak pevnou součástí všech programů, kde následují za samostatnou prací účastníků (badatelská aktivita).

4.2 Hra

Součástí úvodní fáze programů je vždy rekapitulace znalostí, které účastníci k danému tématu už mají, ideálně v gamifikované podobě. V současnosti jde o vědomostní soutěž a hru, kdy účastníci spojují základní události s daty a fotografiemi, či diskuze.

4.3 Badatelská výuka

Stěžejní metodou programů pro 2. stupeň ZŠ a SŠ je badatelský přístup, kdy se účastníci dobírají skutečných osudů postav na základě vlastní rešerše primárních i sekundárních pramenů a informací v expozici (vyšetřovací spisy, fotografie, dobový tisk i současné prameny). Žáci neobdrží hotové závěry, ale nástroje k jejich nalezení. Stávají se historiky a sami pátrají po osudech konkrétních lidí.

Multiperspektivita a kritická práce s prameny

Ukazujeme dějiny z různých úhlů pohledu (oběť, pachatel, mlčící většina). Nebojíme se adekvátně věku odkrývat komplexnost zdánlivě černobílé situace. Například v programu *Statečný jako Vlastička* mluvíme o jednom hodném bachaři, který Vlastičce donesl knihu básní a koláče – tedy tak, jak to bylo ve skutečnosti. Učíme žáky rozlišovat mezi faktem a interpretací a kriticky hodnotit a třídit zdroje informací v éře jejich nadbytku. Nabízíme a-ha momenty, kdy si účastníci uvědomí souvislosti, které je při tradiční výuce dějepisu nenapadly.

4.4 Emoční výchova a příběh

Účastníci pracují s vlastními emocemi a reakcemi na poznávané téma, sdílejí je a zkoumají. Budujeme tak empatii a pochopení, ne pouhé zapamatování. Formou příběhu pak můžeme zpracovat i komplikované téma. Dbáme na přizpůsobení věku účastníků. Ke sdílení nenutíme, jen vytváříme bezpečný prostor, který sdílení umožňuje.

4.5 Role-play a simulace sociálních mechanismů

Využíváme metodu hraní rolí, kdy se účastníci vžívají do historicky doložených postav nebo do situací simulujících dynamiku moci a politické změny (např. nástup totality). Lépe tak pochopíme motivace a dilemata postav našich příběhů – běžných občanů spojených s naším regionem či politiků a diktátorů. Tato metoda umožňuje tzv. historickou empatii, tedy schopnost nahlédnout situaci očima člověka jiné doby.

5. Portfolio edukačních programů: Současný stav (I. fáze)

Následující programy tvoří základní pilíř nabídky pro školy od roku 2024.

5.1 [Statečný jako Vlastička](#)

- **Cílová skupina:** 4.–5. třída ZŠ (vhodné i pro veřejnost – rodiny s dětmi, příměstské tábory atd.)
- **Časová dotace:** 60 minut
- **Charakteristika:** Program založený na vyprávění příběhu (storytelling). Děti se seznamují se skutečným osudem Vlasty Černé, pamětnice a bývalé vězeňkyně uherskohradištské věznice.
- **Metodika:**
 - Formou „dobrodružného“ příběhu a průběžného plnění úkolů děti sledují a prožívají životní cestu Vlastičky.
 - Úkoly jsou analogií překážek, kterým musela čelit (odvaha, odloučení).
 - **Cíl:** Ukázat, že i v těžkých chvílích existuje naděje a přátelství. Děti na konci čeká překvapení, které symbolizuje „světlo v temnotě“.

5.2 Spravedlivý soud

- **Cílová skupina:** 2. stupeň ZŠ, SŠ
- **Časová dotace:** 90 minut
- **Charakteristika:** Program zaměřený na fungování justice v naší zemi v různých historických etapách, od vzniku justičního areálu v Uh. Hradišti za vlády Františka Josefa I. do roku 1960, kdy věznice přestala sloužit svému účelu.
- **Metodika:**
 1. **Úvodní hra:** Připomenutí historických událostí formou vytváření časové osy s fotografiemi.
 2. **Hraní rolí:** Žáci se vžívají do rolí historicky doložených osob, které se ocitly v uherskohradištské věznici v průběhu její existence.
 3. **Badatelská práce:** Účastníci obdrží kopie dokumentů (primární/sekundární prameny), včetně těch, které jsou součástí výstavních panelů. Jejich úkolem je zrekonstruovat skutečný osud „své postavy“.
 4. **Reflexe:** Diskuze o rozdílném fungování soudnictví v různých historických obdobích s důrazem na zásadní rozdíly mezi totalitní a demokratickou justicí.

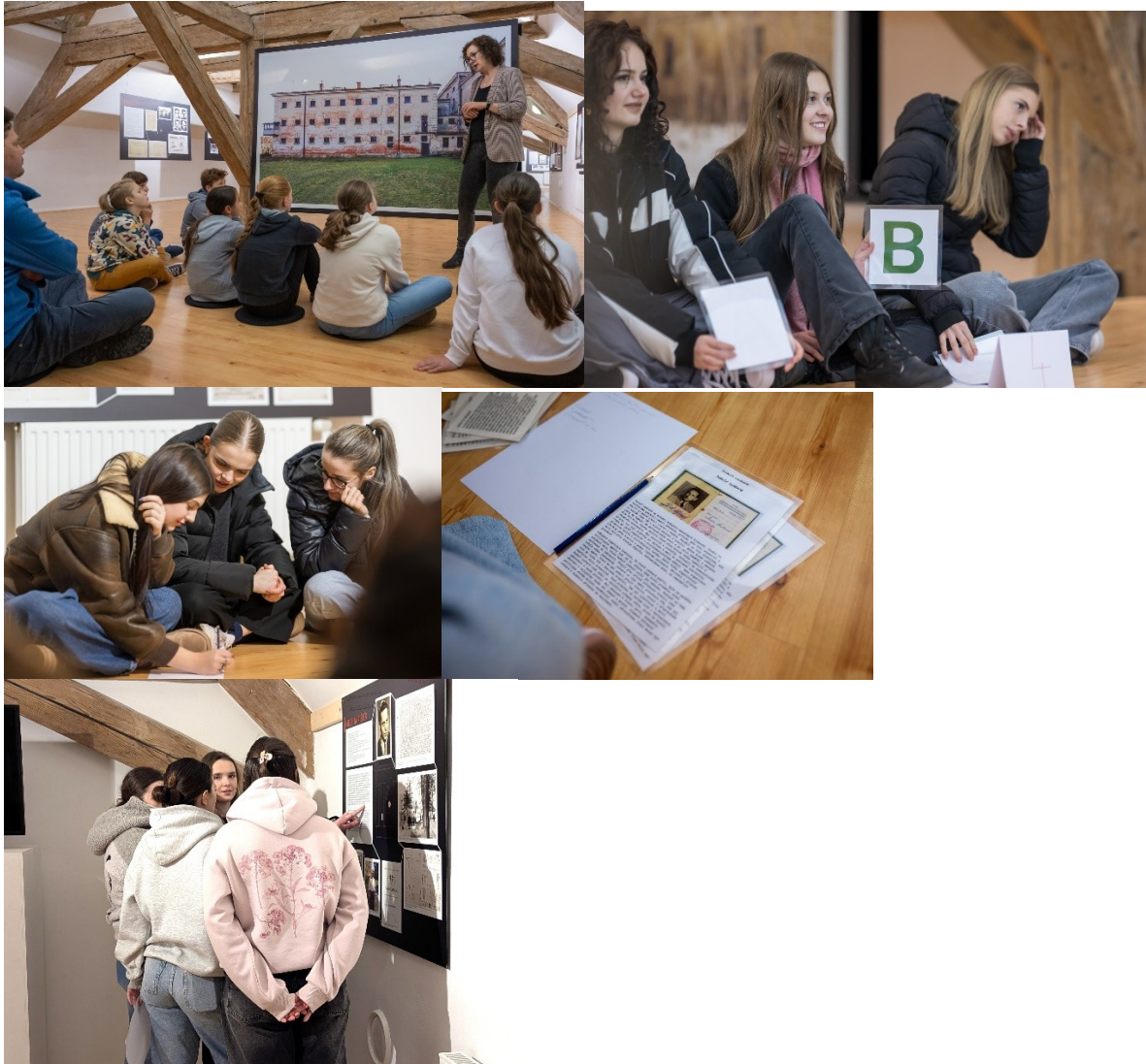

Popisky k fotografiím:

1. Data, události, fotografie
2. Účastníci se seznamují se svým osudem
3. Badatelská fáze, studium pramenů a konstrukce příběhu
4. Využití informací a dokumentů na výstavních panelech

5.3 Jak přežít totalitu

- **Cílová skupina:** 2. stupeň ZŠ, SŠ
- **Časová dotace:** 90 minut
- **Charakteristika:** Simulace mechanismů nástupu diktatury se zaměřením na období po únoru 1948.
- **Metodika:**
 1. **Úvodní hra:** Týmová vědomostní soutěž pro upevnění kontextu.
 2. **Hraní rolí:**
 - a) Simulace moci – studenti v roli „mocichtivých politiků“ vymýšlejí, jak ovládnout společnost (fabrikace nepřítele, cenzura, šíření strachu atd.)
 - b) Strategie přežití – role se obrací. Studenti jsou nyní občané a vymýšlejí strategie, jak v totalitě přežít a ochránit své blízké.
 3. **Badatelská práce:** Konfrontace s realitou – šest strategií vymyšlených studenty je ilustrováno na šesti reálných příbězích z věznic.
 4. **Prevence:** Závěrečná diskuze o tom, jak poznat nástup totality dnes a jak bránit demokracii.

Popisky k fotografiím:

1. Úvod k návštěvě expozice Věznice Uherské Hradiště
2. Vědomostní soutěž
3. Příprava na role-play: diktátor
4. a 5. Poznáváme svůj osud

6. Nové programy a vize (II. fáze)

6.1 Program: *Dva životy*

(rozpracováno)

- **Cílová skupina:** 2. stupeň ZŠ, zvláště vhodné pro 6. a 7. třídu
- **Časová dotace:** 60 minut
- **Charakteristika:** Tento program je reakcí na potřebu nabídnout téma totality formou, která nebude tak akademicky náročná jako u programů *Jak přežít totalitu*, případně *Spravedlivý soud*. Program bude převážně založen na emocích a empatii.

- **Metodické ukotvení:** Slow Memory – program využívá konceptu pomalého, hlubkového ponoru do prožívání času a proměn, které čas přináší.

6.2 Série: *Aby se to neopakovalo, program 1: Média bez filtru: Od cenzury k fake news*

Tato série programů bude orientována k současnosti a budoucnosti. Na základě historické zkušenosti bude podporovat demokratické myšlení a hodnoty.

Prvním plánovaným programem je:

Média bez filtru: Od cenzury k fake news

(rozpracováno)

- **Cílová skupina:** 8. a 9. třída ZŠ, SŠ
- **Časová dotace:** 90 minut
- **Cíle:** kultivace mediální gramotnosti a kritického myšlení, identifikace různých forem manipulace v médiích, fake news, tendenčních zpráv a propagandy, a to jak v minulosti, tak především v současnosti
- **Metodika:**
 1. Práce ve dvojicích a skupinách: **textová a vizuální analýza** různých typů médií, od tištěných po reels a komentáře na sociálních sítích (včetně úvodní „historické laboratoře“ – práce s tendenčními texty z výstavy, články z dobového tisku).
 2. **Fact-Checking:** Studenti nejprve ověřují tvrzení z dobového článku pomocí faktů dostupných v expozici, pak ověřují současné výstupy, mj. pomocí fact-checkingových aplikací a webů.
 3. **Vytváření vlastních mediálních výstupů** s různou motivací.

Světlna očima pracujících žen

Bylo nás žen hodně, některý den i většina. Seděly jsme na pravé straně prostranné sokolovny a sle. dovaly velmi pozorně každé slovíčko z procesu, který otrásá všemi poutivými vlastenci. Hned první den přelíčení, když byli všichni zrádci předvedeni a čteny jejich nacionále, poznaly jsme ten ohromný rozdíl v tom, jak obžalovaní vypadali a také jak se s nimi zacházelo proti tomu, jak s našimi lidmi jednali při výslechu nacisté.

Jedna žena, sedící v mé blízkosti, se slzami v očích vzpomněla, jak vypadal její muž, když ho navštívila v koncentráku v Německu. Říká: „To byl stín člověka — k nepoznání zblázněný a dobitý.“

A tito zde — zradili vlastní národ — vlastní ženy a děti a přece není na nich vidět žádné utrpení. Každý je čistý, blahobytného zjevu a mnozí z nich měli i úsměv na tvářích. V popředí jeviště byly umístěny smrtící zbraně, které měli tito zlosyni připraveny na své spolubratry a jimiž chtěli prolévat naši českou krev. Rekne se, že ženy jsou útloučtější, ale není tomu vždy tak. Již jen pohled na ty zbraně v nás všech způsobil ne-smírnou nenávist a pohrdání těmi, kteří se propůjčili jako velezrádci a vlastizrádci do služeb najatých agentů a rozvatrníků. A při výslechu obžalovaného Many, který nestoudným způsobem a lživými vytáčkami chtěl snížit rozsah své viny, nezdržely jsme se a z některých úst vyklouzlo: Bída...

Obdivovaly jsme se trpělivosti státního prokurátora a všech pří-

sedících, neboť dovedli jednat sice energicky, ale vždy velmi slušně a důstojně. Oč přijatelnější bylo ka-jicné přiznání autodopravce Konička, který požádal soud, aby mu byla prací dána možnost k odčinění svých trestných čín. Mezi obžalovanými jsou otcové rodin, kteří mají 5 až 8 dětí. Co by tito zasloužili ještě mimo svůj právní trest? Dovedou si tito lehkomyšlní a nespolehliví lidé představit, do jaké hanby přivedli celou rodinu? Čeho chtěli dosáhnout? Jejich výpovědi o tom jsou přímo směšné. Zvrat v naší republice již nikdo nedokáže, neboť při nás stojí pevně a věrně Sovětský svaz a nedopustíme zásahy do svých věcí od těch, kteří nás již jednou zradili.

V sobotu při čtení rozsudku byl sál přímo nabitý. Mezi pracujícími byli příslušníci rodin obžalovaných, byly zde manželky, matky, jejich děti, bratři a sestry. Nikdo neviděl do jejich nitra, avšak časté slzy a pronesená slova: „Bože, Bože, proč to jen děláš...“ dokazovaly mnoho. Také velká část odsouzených byla kající dojata, jako Karel Kunhart, jenž se nezdržel slz, když viděl v hledišti svoji manželku a roztomilé děvčátko. Při závěrečné řeči dr. Horňanského bylo důstojné ticho. Jistě každý z přítomných si vzal k srdci jeho slova: „Zdríme každého, my československý lid a justice, kdo by chtěl rušit u nás klid a pořádek a pokoušet se o nějaký zvrát.“

M. Běťková

NESLEVÍME ANI O VLÁSEK!

„Mí- O procesu se hovořilo jak na ulicích, tak i ve vlacích a v autobusech. Z rozhovorů bylo zřejmé, že nás pracující lid sleduje pozorně své nepřátele na všech úsecích života. Dovede je nejen odhalit, ale i tvrdě potrestat.“

V autobuse, jedoucím směrem do Nanjedel, seděly čtyři ženy účastnice procesu. S pozorností sledovaly výslech obžalovaných. Jedna z nich byla rolnice, druhá obchodnice a další dvě byly ženy dělníků. Všechny zaujala především zbraně, jež byly vyloženy na jevišti sokolovny.

„Víte, ženské, mně to nejde do hlavy, proč ti lidé shromažďovali zbraně. Proti komu?“ řiká jedna z nich.

„Chtěli střítat, zabíjati lidi,“ míst se do hovoru žena-rolnice.

„Mezi nimi byli zemědělci, hodně živnostníci a aj jeden dělník. Toho mně bylo líto. Co enem tam mezi něma hledal za štěstí? Nač mu toho bylo třeba? Měl sa tak zle?“

Hned slyší odpověď. Obchodnice, která se dala při nastavení dražstva Svěpomoci do služeb tohoto družstva, řiká: „Ten dělník chtěl dělat převrat. Chtl, aby se měl zas tak, jak před válkou, kdy žil ručně s matkou. Ta pro něj sháněla velmi těžce každý halér. Pořádně se nemohl ani nalst a ted se dávd do služeb takových podlých lidí! A živnostníci se přece nemají taky zle. Podívejme se jenom na toho stoldře, který řikal, že měl strach ze zradnění. Jeho dělnička s jedním dělníkem by jistě neutrpěla. Ba naopak. Při povité práci by si mohli ještě pomoci. My jsme měli také obchod. A čmes, když pracujeme u dražstva Svěpomoc, necítíme žádnou újmu. Kdybychom měli tep-

ši místnost pro obchod, byli bychom úplně spokojeni. To by mohlo dosvědčit i manžel.“ A ještě dodává: „Toho hradistického tovarníka Skádu také znám. Jeho Moupé vymluvě, že nevěděl na co má vyložit, bezjak nřkdo nemvěří. Takový mazaný člověk, jako je tovarník, ten jistě musí vědět, že každé přod má své proto.“

Čelý autobus poslouchal, jak ženy si vykládaly o procesu, jenž byl pro ně silným zážitkem. V jejich slovech se zračila vůle našich pracujících vypořádat se tvrdě se všemi zrádci našeho národa a se všemi zrádkyni. Ženy rolnice se velmi dotklo zapírání zrádce Ptáčka, vesnického zbohatníka, který již dříve pomáhal agrární straně v boji proti malému rolníku a dělníku.

„Mizurinstvím se obtral a nevěděl ani kolik balíků u něho Polůnek zanechal a co v nich bylo. Nakonec se vyklábalo, že v nich byla vysilačka. Copak to je malčestk nevdět o tom, co mi nechd v domě ten, který je hledán SNB?“

Nakonec přetřásaly zbabelost všech obžalovaných, kteří „sigdnili jak straky“. To jim samozřejmě nic nepomůže, protože záměry zrádce se vždy odhalí. Nás pracující lid si nedd borit to, co bylo vykoapeno krvi našich nejlepších vlastenců, a nepipusit, aby se k nám někdy vrátily doby, kdy pracující byli vykorisťováni zbohatými fabrikanty a velkostatěři. Zrádci národa a dělnické třídy skonči tam, kde patří. Republiku si rozvracet nedáme. To at má na mysli každý, kdo by chtěl dát své síly do služeb reakčníků a škůdců pracujícího lidu. Nastoupili jsme pevnou cestu k vybudování socialismu v naší vlasti a neslevíme ani o vlásek.

https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Ekoaktiviste-nalezli-ve-sluzbach-statu-Radi-rozdavaji-zel...

ParlamentníListy.cz Politici, instituce a obce Hledat Přihlásit se Registrace

CVVM, IPSOS, KANTAR, MEDIAN, PHOENIX RESEARCH, SANEP, STEM

Úvod Archiv **Aréna** Politika Kraje Profily Zahraničí Galerie Předplatné pátek 22. srpna 2025

ParlamentníListy.cz » Aréna » Monitor » Ekoaktivisté nalezli ve službách státu. Rádi rozdávají zeleným kamarádům

Radek Rozvoral (poslanec Středočeský kraj) vložil nový článek **Hnutí SPD bude v parlamentních volbách kandidovat pod číslem 6!**

Ekoaktivisté nalezli ve službách státu. Rádi rozdávají zeleným kamarádům

05.10.2024 17:13 | Analýza

Spolek NaZemi, šířící „nerůstové myšlenky“ mezi mladými lidmi a nabádající je, aby se pokoušeli o „změnu systému“, Institut aktivního občanství snažící se o „ekotransformaci“, hnutí DUHA, skupina Limity jsme my okupující strategická místa energetiky, spolek Konsent či platforma pro sociálně-ekologickou transformaci Re-set – všechny tyto organizace mají nemálo společného. A nejsou to jen častokrát až miliony od Domu zahraniční spolupráce (DZS, příspěvková organizace Ministerstva školství), vedeného bývalým zastupitelem Prahy 2 za Stranu zelených Michalem Uhlem. ParlamentníListy.cz se podívaly, kdo za těmito projekty stojí. A Ministerstva školství jsme se dotazovali na vše, co redakci DZS odmítá zodpovědět.

Politici voličům

Senátor Hraba: Školská inkluze je drahý zpackaný experiment

Komínek (KSČM): STAN může a my ne?

Premiér Fiala: S Rakušanem a Hříbem na víno. A přitukneme si

Další články

„Odmítáte? Přistě to může být horší.“ Politolog varoval Ukrajinu

Tři Putinovy požadavky, tři NE z Ukrajiny. Prý by to byla kapitulace

„Podvod na diváky.“ Zálom si vzal na paškál milovaný dokument lepších lidí

Aktivní profi

6.3 Další témata série *Aby se to neopakovalo*

Postupně plánujeme cyklus rozšířit například o programy na tato témata:

- **Lidská práva:** Program vhodný k připomenutí výročí Všeobecné deklarace lidských práv. Lidská práva a komunistická diktatura. Co znamenají lidská práva dnes.
- **Svoboda slova:** Kde končí svoboda projevu a začíná šíření nenávisti? (současnost a historické paralely).
- **Tolerance:** Program zaměřený na menšiny a „jinakost“ v totalitní a demokratické společnosti.

7. Evaluace a standardy kvality

7.1 Zpětná vazba

- **Okamžitá slovní reflexe pedagogického doprovodu.**
- **Pravidelná setkávání s pedagogy** zahrnující další formy reflexe. V současnosti probíhají setkání jednou ročně.
- **Supervize a náslechy:** vzájemné náslechy edukátorů a konzultace s odborníky.
- **Plánováno: okamžitá reflexe účastníků** na konci programu (metody „jedna věta“, „emoční teploměr“).

7.2 Edukátor jako model demokratických hodnot

Důležitým principem naší metodiky je soulad obsahu a formy. Nemůžeme vychovávat k demokracii autoritativními metodami. Edukátor proto není jen předavatelem informací, ale živým příkladem demokratických hodnot v praxi (*role modeling*). Vedle toho, že se otázkami etiky a lidských práv zabýváme v rámci témat programů, tyto hodnoty důsledně praktikujeme v chování a komunikaci s účastníky.

Edukátor vystupuje jako partner a facilitátor na cestě za poznáním, nikoliv jako nezpochybnitelná autorita a majitel jediné pravdy.

- **Respektující komunikace:** Edukátor respektuje jiný názor a chápe, že k cíli je možné se dobrat různými cestami. Vítá debatu a moderuje ji tak, aby byla zajímavá a bezpečná pro všechny zúčastněné.
- **Inkluze v praxi:** Citlivě vnímá a respektuje specifika jednotlivých věkových skupin i individuální potřeby žáků.
- **Psychologické bezpečí:** Program, jakkoliv je tematicky a obsahově náročný, nemá účastníky stresovat nevhodným tlakem na výkon. Pouze v uvolněném prostředí, prostém strachu z „špatné odpovědi“, jsou účastníci ochotni sdílet své autentické nápady a myšlenky. Muzejní edukace v našem pojetí tak tvoří vědomý protipól stresujícímu hodnocení, s nímž se žáci často setkávají ve formálním školním prostředí.

Edukátor hlídá, aby program proběhl v deklarovaném časovém rozpětí. Časové přetahování nesvědčí o kvalitě programu a narušuje další plány účastníků/pedagogického doprovodu.

8. Závěr

Tato metodika představuje pracovní dokument, který reaguje na nové poznatky a rozšiřující se a měnící se programovou nabídku ve stávající expozici Věznice Uherské Hradiště a později v expozici Národního památníku věznice Uherské Hradiště. Tato budoucí expozice se stane základem pro všechny další edukační aktivity.⁴ Metodika směřuje k tomu, aby se Národní památník stal živou, otevřenou a inkluzivní institucí, která nabízí podněty pro historickou reflexi a učí mladou generaci aktivní účasti na ochraně demokratických hodnot.

⁴ Souzníme s metodikou muzea Stasi (Gedenkstätte Berlin-Hohenschönhausen), která mimo jiné pracuje s autenticitou místa jako se základním pedagogickým nástrojem.

9. Použité zdroje a literatura

- Interní materiály a koncepce Slovákého muzea a expozice Věznice Uherské Hradiště
- Rámcové vzdělávací programy pro základní a gymnaziální vzdělávání (MŠMT)
- metodika Facing History & Ourselves, k dispozici zde: https://www.facinghistory.org/resource-library?f%5B0%5D=teaching_resources_combined_types%3A784
- metodika Gedenkstätte Berlin-Hohenschönhausen, podklady k dispozici zde: <https://www.stiftung-hsh.de/en/topics>
- metodika Yad Vashem, k dispozici zde: <https://www.yadvashem.org/education/about-school/pedagogical-principles-elementary.html>
- Jeden svět na školách, vzdělávací program organizace Člověk v tísni, <https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani>
- Alena Chodounská, Tereza Králová, Veronika Sodomová, Kateřina Šafářová: *Mediální vzdělávání na středních odborných školách a učilištích*, upravené vydání 2024, k dispozici zde: https://www.jsns.cz/nove/projekty/medialni-vzdelavani/materialy/mv-na-sos-sou-2024/mv_sos_sou_2024.pdf
- Tomáš Drobný, Václav Sixta (eds.): *Metodika edukace soudobých dějin v muzeu* (ÚSTR). Moravské zemské muzeum, Ústav pro studium totalitních režimů, 2021.
- Jindřich Přívratský, Alena Chodounská: *Učíme o dezinformacích: výukový plán*, 2024, k dispozici zde: https://www.jsns.cz/nove/projekty/medialni-vzdelavani/materialy/ucime-o-dezinformacich/ucime_o_dezinformacich.pdf
- Petra Šobánková, Tomáš Arnold, Tomáš Drobný: *Aktivizační metody v muzejní edukaci – se zaměřením na zprostředkování historie*. Metodické centrum muzejní pedagogiky v Moravském zemském muzeu, Brno 2025, k dispozici zde: https://www.mcmp.cz/fileadmin/user_upload/vzdelavani/metodicke_texty/Methodika_AM_blok_214str_2025_net.pdf